

TERCIÁŘSKÉ LISTY

říjen 2023

Zpravodaj MBS SFRŽ Plzeň

(Jen pro vnitřní potřebu MBS.)

Přijetí ikony Královna františkánské rodiny v Plzni

Ikona Královny františkánské rodiny vznikla v roce 2018 v Litvě u příležitosti III. evropského kongresu Františkánského sekulárního řádu (OFS) a Františkánské mládeže (YouFra) s mottem: „Z jeho nitra potečou proudy živé vody.“ (J 7,38). Ikona putuje evropskými zeměmi – hostili ji už ve Švýcarsku, Chorvatsku, Holandsku, Maďarsku, Rusku, na Slovensku a Ukrajině, v Bosně a Hercegovině, ve Slovinsku a nyní máme tu čest my.

Ikona je vlastně modlitbou s velkou symbolikou. Tato je navíc i relikviářem, protože jsou v ní zabudovány ostatky sv. Františka, sv. Kláry a sv. Alžběty Uherské – hlavních patronů františkánských řádů.

Pouť ikony Královny františkánské rodiny v Evropě – tradice a vznik

Obnova spirituality východních ikon je patrná již několik desetiletí. Je to znamení rostoucí potřeby autentického duchovního jazyka křesťanského umění. Objevování křesťanských ikon odhaluje pohled do neviditelného a umožňuje nám dotknout se reality duchovního a eschatologického světa.

Naše nejstarší tradice, kterou plně sdílíme s našimi pravoslavnými bratry, učí, že jazyk krásy, který slouží víře, je schopen zasáhnout srdce lidí a pomoci jim ve vnitřním poznání Boha Otce a Ježíše Krista, Syna Božího, který se stal člověkem a který je „... stejný včera, dnes i navěky.“ (Žd 13,8).

Symbolika a popis

Maria a Kristus

Obraz na ikoně není naturalistický, protože vše je proměněno Božím světlem, které je znázorněno zlatým pozadím. Svatozář (*lat. nimbus*) znamená svatost, tj. život podle Božího Ducha. Velké otevřené oči jsou znamením laskavosti. Malá zavřená ústa symbolizují uctívání v tichosti. Dlouhý a tenký nos je znamením směřování vzhůru k Bohu.

Ikona Královny františkánské rodiny je jedním z typů ikony Matky Božího milosrdenství. Jméno Matky Božího milosrdenství je zkrácené – označené řeckými písmeny ΜΡ ΘΥ, což znamená Matka Boží. Tato ikona vyjadřuje zvláštní vztah lásky mezi Matkou a Synem s důrazem na její lidství.

Kristus, jehož jméno je zkráceno a označeno řeckými písmeny ΙϞ ΧϚ, což znamená Ježíš Kristus, má ve své svatozáři kříž, kterým vyjadřuje svou lásku k lidstvu. Dítě Ježíš má na sobě světlou tuniku lemovanou zlatou šerpou. To naznačuje, že Dítě je Vládce, Pán světa, který má moc nad veškerým stvořením. Modré a červené tečky na tunice symbolizují jeho dvě přirozenosti: lidskou a božskou. Ježíšův plášť je utkán ze zlatých nití, což představuje jeho královské božství.

Maria má na sobě modrou tuniku (modrá je barva lidství) a omoforion, dlouhý plášť zakrývající hlavu a ramena. Ten je červený, což symbolizuje Boží milost a plnost, kterou byla Maria zahalena. Tři kříže připomínající hvězdy na Mariině hlavě a ramenou znamenají, že zůstala Pannou před porodem, během něj i po něm.

Maria naslouchá našim modlitbám a přimlouvá se za nás u svého Syna. Maria nás směřuje k Ježíši a vede nás k němu.

Svatý František, svatá Klára a svatá Alžběta Uherská

Ve spodní části ikony vidíme ve třech kruzích tři nejvýznamnější světce všech tří řádů Františkánské rodiny. Svátý František z Assisi je uprostřed, svatá Klára z Assisi je po jeho levici. Jsou to zakladatelé obou řádů Františkánské rodiny. Vedle nich je svatá Alžběta Uherská, patronka Františkánského světského řádu. Jména světců jsou napsána pod jejich obrazy.

Titul ikony zní Královna Františkánské rodiny (*lat. Regina Familiae Franciscanae*). V řeholi Františkánského sekulárního řádu čteme: „Panna Maria, pokorná služebnice Páně, ochotně poslouchala každé jeho slovo a výzvu.

František ji zahrnul nepopsatelnou láskou a prohlásil ji za Ochránkyni a Pečující Matku své rodiny.“ (Řehole OFS, č. 9)

Meditace – doporučený materiál k rozjímání:

„Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze něj a bez něj nepovstalo nic, co je. V něm byl život a ten život byl světlem lidí. A to světlo svítí ve tmě a tma je nepohltila.“ (J 1,1-5)

Ve tmě se zjevil Božský prostor. Na ikoně je tento prostor vyznačen červenou linkou kolem rámu. Je to jako vymezený Boží prostor. Červená barva označuje Božskou přirozenost. Tento posvátný prostor je Božský, který je symbolizován zlatem.

Světlo září v temnotě. Tma jsou dny našeho života: chaos, shon, povinnosti. Ikona je světlo, které září v této temnotě. Ikona je přítomnost Boha, který přebývá mezi námi. Toto božské světlo vše proměňuje a osvětluje, osvětluje celé naše okolí. Toto světlo nás může zasáhnout v každém okamžiku. (*František Luboš Kolafa, OFS*)

(Na snímcích: převzetí ikony v bazilice ve slovinském Mariboru a přivítání ikony českými františkány na Hostýně.)

Bratr Cyril, náš nový duchovní asistent

V úterý 17. 10. 2023 jsme se poprvé na malém setkání po mši setkali s naším novým duchovním asistentem. Je jím bratr Cyril Jan Tóth, původem z Prahy – Vinohrad 😊, nyní studentem teologie. Více informací bude v dalším čísle TL, nyní jen několik snímků, abyste jej náhodou v Plzni neminuli. 😊

Transitus sv. Františka v kostele NPM

V předvečer svátku svatého Františka, 3. 10. 2023, jsme společně s bratry františkány prožívali slavení Transitu sv. otce Františka v kostele Nanebevzetí Panny Marie, který založili ve 13. století právě bratři františkáni. Nyní sice patří farnosti při katedrále sv. Bartoloměje, ale náš třetí řád sv. Františka zde má svoji základnu.

Abychom zdejší farníkům přiblížili nejen život svatého Františka, ale i naši inspiraci žití Františkova odkazu v dnešním světě, využili jsme prostor mezi mší svatou a slavením Transitu a trochu jsme si zahráli. Pavla s Karlem vyprávěli životní příběh svatého Františka. Luboš alias bratr František a Ivanka coby sestra Klára vstupovali do tohoto vyprávění scénkami zobrazujícími zásadní životní momenty, kdy se světci rozhodli pro následování Krista a schválení řehole. Kulisu divadla tvořilo promítání přírody. Scénky byly doprovázeny Chvalozpěvem stvoření svatého Františka. A tato melodie se prolínala i celým filmem o současných terciářích, který navazoval.

Naše rozezpívané srdce se pak tišilo ve ztemnělém kostele při četbě odkazu svatého Františka, kdy svíce zářily jen z františkánského hábitu na památku pěti ran Kristových, vtištěných svatému Františkovi. A pěti Otčenáši k uctění Kristových ran jsme obřad tranzitu neboli přechodu svatého Františka z pozemského života do života věčného zakončili. Venku lilo jako z konve, foukalo i bouřilo. A tak nám příroda nabídla i meditaci o pravé františkánské radosti. (*Františka Marie Ludmila Kučerová, OFS*)

Křížová cesta se svatým Františkem

Protože se letošní slavnost svatého Františka konala výjimečně na Roudné, rozhodlo naše společenství, že tam vyrazíme společně od kostela Nanebevzetí Panny Marie a cestou se budeme modlit křížovou cestu. Texty pro ni poskytl strýček Google, určení trasy bylo na mě. Nejprve jsem navrhovala jít „rovnu za nosem“ přes náměstí, Rooseveltův most a dál. Ale musím přiznat, že mi na této variantě poněkud dělala starost představa, jak se přes nás budou prodírat ostatní lidé, když se

někde zastavíme. A také jak se na nás budou koukat návštěvníci restaurací a kavárniček, co jsou rozeseté po celé délce náměstí. Pak ale Jarda navrhl, abychom šli přes městské parky k fotbalovému stadionu a pak dál k soutoku Radbuzy a Mže, kde je lávka na Roudnou. Příznám se, že tohle byla pro mě novinka: o existenci lávky jsem neměla ani tušení, a dokonce ani o parku, který k ní vede. Upřímně řečeno, do těchto končin jsem dosud nikdy v životě nezavítala.

Jakmile byla trasa vybrána, zbývalo jen poladit zastavení křížové cesty a mohlo se vyrazit. Tedy mohlo se vyrazit až 4. října. Počasí bylo v ten den přímo exkluzivní, jako na objednávku. Před kostelem se nás sešlo jedenáct lidí - mohli jsme dát dohromady fotbalový tým a skončit naše putování na Viktorce. Ale neskončili jsme, samozřejmě. Další věc, ze které jsem měla obavy, byl přechod přes městské sady, kterým se nikoli neprávem říká Špekpark. Naštěstí jedinou poněkud rozvernější partičku jsme potkali až u Mlýnské strouhy. Také jsme tam potkali „poeziomat“. Pro vás, kdo nevíte, o co se jedná: Je to zařízení umístěné v rouře, kterému je třeba nejprve intenzivním točením klikou dodat potřebné množství energie a poté si vybrat z nabídky báseň nebo píseň k poslechu. Ta klika je tam kromě úspory elektrické energie také proto, aby si posluchač svůj výběr zasloužil a nebyl jen pasivním konzumentem.

U stadionu nahradila městský ruch klidná parková atmosféra, kterou vyrušil jen viktoriánský potěr chvátající na trénink. Nutno dodat, že kdybychom byli nemocní, tak se uzdravíme, protože žádný z těch špuntů nás nezapomněl pozdravit.

I na Roudné cesta probíhala poklidně až na drobnou komplikaci: tam, kde měl být chodníček, byly vybagrované základy domu. Museli jsme si poněkud zajít. Už jsem myslela, že zbytek cesty - a zrovna ten největší stoupák - budeme muset uběhnout, ale nakonec jsme nemuseli. Přišli jsme krásně ke kostelu Všech svatých tak akorát, abychom ještě stihli dát na schody svíčičky, které Lidka obětavě celou cestu nesla v batohu. Dá se říci, že celý podvečer byl krásný, strávený v bratrské sounáležitosti a troufnu si tvrdit, že prodchnutý Duchem svatým. *(Ludvíka Dagmar Spíralová, OFS)*

Františkánská chudoba

Františkánská chudoba je jednou z důležitých františkánských ctností, které měl na mysli svatý František z Assisi. Dalšími ctnostmi jsou čistota a poslušnost.

Muž z Assisi, který žil před 800 lety, „Chudáček Boží“, jak byl nazýván, stále inspiruje svou moudrostí a laskavostí i dnešní svět. Je velkým vzorem našeho papeže Františka.

Letos jsme opět oslavili svatého Františka 4. října mši svatou. Předtím, 3. října večer, jsme si připomněli jeho odchod ze světa, tuto památku nazýváme Tranzitus.

Jak si můžeme představit chudobu? Může být někdo chudý? Ano, může. A to nejen když nemá oblečení, jídlo, zaměstnání, peníze, vzdělání atd. Františkánská chudoba je ovocem lásky, je důsledkem lásky, která se dává. Prvním chudým byl sám Ježíš Kristus. Narodil se v chudé stáji a zemřel opuštěný na kříži. Avšak z lásky ke všem lidem. Ovocem františkánské chudoby je tedy Láska. Je to tajemství přítomnosti Krista v chudém člověku. A chudý je ten, kdo touží po Bohu a kdo ho hledá.

I při mši svaté se Ježíš dává nám všem při slavení eucharistie. Sestupuje k nám na oltář a dává se nám jako chléb, proměněný ve své Tělo.

Když chceme být chudí jako svatý František, nemáme lpět na ničem. Pro nás platí být od všech věcí svobodní, mít svobodné smýšlení a vnímat Boha jako nejvyšší Dobro.

Svatý Pavel píše v 2. listu Korintřanům 12, 7–10: „Byl mi dán osten, abych se nepyšnil.“ I to je svoboda. Poznání své omezenosti a závislosti jen na Bohu.

Kdo je svobodný, dokáže se zříct spousty věcí a není mu toho líto. Prostě se zříká nepodstatného, aby získal to podstatné – Boha a jeho lásku.

Často závidíme druhým jejich vzhled, nadání, úspěch. Svatý František tyhle pocity neměl. Věděl, že vše, co máme, jsme dostali darem od Boha.

Když někdo nejedná podle našich představ, nemáme mu to mít podle svatého Františka za zlé, ale máme ho přijmout takového, jaký je. Vždyť každý z nás má své chyby a nedostatky. I to je naše chudoba. Tedy přijmout druhé lidi s jejich chybami a mít je rád jako bratry a sestry. Máme být šířiteli pokoje, ne hádek a nedorozumění.

Svatý František je patronem ekologů. Svůj Chvalozpěv stvoření napsal jako velký dík Bohu za všechno stvoření. V tom pokračuje

i současný papež František, který nyní vydává 2. díl své encykliky Laudato si.

Ale dá se vůbec dnes chudoba žít v praktickém životě? Vždyť už jsme tak zvyklí na počítač, mobilní telefon, televizi, auto, luxusní dům nebo aspoň pěkný byt atd. Jak je to tedy s naší chudobou? Je to náš osobní postoj, že ne všechno musíme mít, ne všechno luxusní, že si umíme vystačit s málem. A co můžeme dát ostatním a pomoci jim v jejich nouzi, jak zachránit jiné, co trpí hladem a bídou? Poskytnout jim to nejnnutnější a mít o to méně, jít je navštívit do nemocnice nebo do domova důchodců. I to je naše chudoba.

Z citátu papeže Františka: „A nezapomínej na chudé!“ To slovo mi proniklo do srdce: chudí, chudí!

Hned se mi vybavil svatý František z Assisi. František je muž chudoby, muž pokoje, člověk, který miluje stvoření a pečuje o ně... Jak moc si přeji církev chudou, otevřenou pro chudé! (*Anežka Jana Pachnerová, OFS, z řeči papeže k představitelům masmédií 16. března 2013*)

Desatero pokoje Jana XXIII.

1. Jen pro dnešek se budu snažit prožít den, aniž chci vyřešit problém celého svého života.

2. Jen pro dnešek nebudu nikoho kritizovat a napravovat.

3. Jen pro dnešek budu žít z jistoty, že jsem stvořen pro štěstí.

4. Jen pro dnešek věnuji alespoň deset minut dobré četbě.

5. Jen pro dnešek chci poznávat plán, který se mnou má Bůh.

6. Jen pro dnešek se přizpůsobím okolnostem, aniž je chci přizpůsobit mým přáním.

7. Jen pro dnešek chci konat dobro.

8. Jen pro dnešek vykonám dobrý skutek a nebudu o tom nikomu vypravovat.

9. Jen pro dnešek chci konat Boží vůli.

10. Jen pro dnešek chci věřit v Boží prozřetelnost. (*Anežka Jana Pachnerová, OFS*)

Kalendář (říjen) - listopad 2023

- **úterý 31. 10. Sdílíme se (se sv. Klárou)** – 16.00: společná návštěva manželů Tykvartových v Chotěšově
- **úterý 7. 11. Modlíme se (se sv. Antonínem)** - 15.30: formace s Anežkou Janou Pachnerovou, OFS (farní sál, Františkánská 11, Plzeň) / 16.00: adorace v kostele PMN; 17.00: mše svatá, nešpory; pak ve farním sále debata ke studiu Řehole SFŘ (čl. 15. – 17.: Poslání a služba terciáře ve světě, garantka

Anežka Jana Pachnerová, OFS, a příprava na čl. 18: „Chvalozpěv stvoření“ sekulárního františkána, garantka Ludvíka Dagmar Spíralová, OFS)

- **úterý 14. 11. Pomáháme (se sv. Anežkou)** – 16.00: společná návštěva františkánských hrobů na Ústředním hřbitově; sraz před obřadní síní
- **úterý 21. 11. Setkáváme se (se sv. Františkem)** – 15.30: příprava agapé ve farním sále; 16.00: adorace v kostele NPM, 17.00: mše svatá, nešpory; 18.00: setkání společenství ve farním sále (organizační záležitosti, formace, agapé, sdílení ...)

Pout' ikony Královna františkánské rodiny v Evropě – 26. 11. – 1. 12. 2023 v Plzni

- **pondělí 27. 11. - slavnostní obřad uctívání ikony v Domečku**, u bratří františkánů – 17.00: sraz terciářů, obnova profesních slibů; 18.00 mše svatá
- **úterý 28. 11. – slavnostní obřad uctívání ikony v kostele PMN**, v kostele historického františkánského kláštera; 17.00: mše svatá, nešpory; 18.30 – o ikoně a ikonách ve farním sále; v ostatní dny bude další program pouti ikony (např. soukromé obřady uctívání ikony, mše, návštěvy v nemocnici, v LDN, v DPS nemocných a starších bratří a sester ...) ve spolupráci s bratry z 1. řádu

Pozn.: někdy může dojít k dílčím změnám. Kdo z vás se neúčastní aktivit MBS pravidelně každé úterý, raději si prosím ověřte na telefonu 731 433 121, že je vše podle plánu. Děkuje.

VÝROČÍ v říjnu a listopadu 2023

Profese / věčné sliby: Antonie Jana Vlnářová (6. 10.), Františka Věra Lodrová (18. 10.) – **30 let**; Anděla Ivanka Anna Ludínová a Pio Tomáš Čihák (18. 11.)

Narozeniny: vzpomínkově Jan Nepomuk Svoboda (20. 10.) – **70 let**; Zdislava Anežka Anna Karpíšková (4. 11.), Anežka Jana Pachnerová (23. 11.)

Přejeme hojnost Božího požehnání!

Nedávná úmrtí: Anežka Irena Křiváčková († 25. 9.)

Redakční rada:

Marie Františka Ludmila Kučerová, František Vladimír Tykvar, František Luboš Kolafa, Anežka Jana Pachnerová, Ludvíka Dagmar Spíralová, František Karel Ženíšek, Antonín Jaroslav Šedivý.

<http://www.mbssfrplzen.estranky.cz/>

<https://www.facebook.com/mbsplzen>